

Бріль М.С.

*Харківський національний економічний університет
ім. С. Кузнеця, м. Харків*

В роботі розглянути зміни національної платіжної системи з орієнтиром на світові стандарти, інтеграцію в міжнародні розрахункові системи, через ризики, але світ має досвід зменшення негативних наслідків.

Інтеграція у світовий простір вимагає технічної відповідності світовим стандартам, сучасних інформаційних і комунікаційних технологій, автоматизації розрахункових процесів з віддаленим доступом.

Світовий практичний досвід проведення великих грошових платежів передбачає: системи відстрочки платежу (нетто розрахунки DNS) і розрахунки в режимі реального часу (валові розрахунки RTGS) [2]. Досвід функціонування яких показав, що наступним етапом має стати формування змішаних систем, де можна передбачити перманентний зустрічний залік платежів у режимі реального часу. Пріоритетним платежам передбачено індивідуальний режим.

Гібридні системи поєднуюватимуть: зростання ліквідності, при нетто-розрахунках RTGS, оперативне закінчення операції за рахунок використання технологій валових розрахунків [3].

Світові системи трансформуються в гібридні з урахуванням двох підходів: використовуючи методології визначення та проведення взаємних заліків за платежами і розрахунками у системі RTGS. Досвід Німеччині під час використання великих сум для платіжних переказів RTGSplus, та симбіоз нетто-заліків (з відстрочкою) і впорядкування платежів у теперішньому часі - система CHIPS, у платіжній системі США [3]. Найбільш раціональна система платежів Німеччині – RTGSplus для здійснення переказу великих сум, вважається оптовою. В основі «неттинг» - підвищення ліквідності та платоспроможності [4]. Система передбачає механізм взаємозаліків платежів, на рахунку платника. Сальдо не визначається на кінець операційного дня, процесинг розрахунків здійснюється в оперативному режимі.

Література:

1. Павлюк Я. Майбутнє цифрових грошей в Україні. URL: <https://www.epravda.com.ua/columns/2023/04/12/699012/>
2. Tran D.V., Hassan, M.K., Alam, A.W. et al. (2022). Banks' financial soundness during the COVID-19 pandemic. J Econ Finan, 46, 713–735. doi: <https://doi.org/10.1007/s12197-022-09591-x>.
3. Ghossoub E. A., Reed R. R. (2019). Banking competition, production externalities, and the effects of monetary policy. Econ Theory, 67, 91–154. doi: <https://doi.org/10.1007/s00199-017-1086-4>.
4. Буняк. В Україні запрацювала система електронних платежів нового покоління. URL: <https://ms.detector.media/trendi/post/31565/2023-04-01-v-ukraini-zapratsyuvala-systema-elektronnykh-platezhiv-novogo-pokolinnya/>